NIEUWSBRIEF
Voorjaar 2026

Groninger ENERGIE AANPAK

Voorwoord Johan Baltes

“Regeren is vooruitzien” is een veel gebruikte, en mijns inziens, zeer toepasselijke uitspraak. Hoewel van oorsprong Frans (Gouverner, cést prévoir) is het zeker ook van toepassing op de Groninger Energieaanpak. Welke beleidsontwikkelingen doen zich voor en binnen welke kaders moeten we ons werk gaan doen. En biedt ons dat dan voldoende comfort?

Vanuit de landelijke politiek krijgen we hierover steeds meer duidelijkheid. We hebben een nieuwe coalitie, de regering is gevormd en in het coalitieakkoord 'Aan de Slag' kunnen we lezen dat het bestaand beleid wordt voortgezet. De klimaatdoelen blijven overeind en dienen gehaald te worden langs drie lijnen:

1. Investeren in energie(zekerheid) en betaalbare energie van eigen bodem;
2. Bouwen aan een schone en veilige toekomst;
3. Versnellen van de verduurzaming van de (energie-intensieve) industrie.

Op basis van dit akkoord kunnen we door op de ingeslagen weg. Dat is geruststellend. Het blijft wel de vraag of het zal lukken de enorme uitdagingen (zoals netcongestie, verduurzaming industrie en gebouwde omgeving) tijdig het hoofd te bieden.

Daarnaast zien we uit naar de Provinciale Omgevingsvisie waarin, ook ten aanzien van het onderdeel energie(transitie), met name de ruimtelijke kaders en randvoorwaarden komen vast te liggen. Provinciale Staten zal hier de komende maanden een besluit over nemen. Verdere uitwerking vindt plaats in het Programma Energie. Dit is de uitvoeringsagenda van ons energiebeleid. Momenteel wordt hier, in samenwerking met gemeenten, nog aan gewerkt. Na besluitvorming in Gedeputeerde Staten is de behandeling in Provinciale Staten. De verwachting is dat dit nog voor het zomerreces gereed zal zijn. Hopelijk bieden Omgevingsvisie en Programma Energie voldoende comfort om onze provinciale doelstellingen te behalen en geven ze duidelijk richting aan waar het met ons Energiesysteem van de Toekomst naar toe moet.

De gemeenteraadsverkiezingen staan voor de deur. De uitkomsten hiervan zijn nog ongewis dat maakt vooruitzien wel heel lastig. Hierover wellicht meer in onze volgende nieuwsbrief. In deze nieuwsbrief komen opnieuw diverse actuele onderwerpen en direct betrokkenen van de Groninger Energieaanpak voorbij.

Ik wens u veel leesplezier.

Johan Baltes
Voorzitter Groninger Energietafel en Energyboard

Marian van Dijken, gedeputeerde provincie Groningen

Sinds oktober ben ik, Marian van Dijken, gedeputeerde bij de provincie Groningen. In mijn portefeuille zit onder andere energie en energie-infrastructuur. Dat is een flinke portefeuille, maar ook een onderwerp waar ik me graag in vastbijt.

Want energie raakt ons allemaal, van inwoners, bedrijven, gemeenten, netbeheerders tot maatschappelijke organisaties. Daarom vind ik het zo belangrijk om dit samen met jullie, onze partners in de Groninger Energieaanpak, goed te organiseren.

Ik ben geboren en getogen in Groningen, en ik voel me dus sterk verbonden met de mensen die hier wonen en werken. Voor ik gedeputeerde werd, was ik actief als raadslid in

Midden-Groningen en runde ik jarenlang verschillende ondernemingen: een gastouderbureau, een pedagogisch coachingsbedrijf, een buitenschoolse opvang en samen met mijn partner een camping. Die achtergrond maakt dat ik altijd met beide benen op de grond blijf staan: beleid moet werken voor echte mensen, niet alleen op papier. Lees hier verder.

Proef met werkdagen geslaagd

De eerste drie samenwerkdagen van de Groninger Energieaanpak in 2025 zijn een feit. Met een steeds inspirerend plenair programma, gevolgd door deelsessies, verbreden de deelnemers hun horizon én netwerk. De enthousiaste reacties laten zien dat deze integrale manier van samenwerken en gezámenlijk werken als waardevol wordt ervaren.

Dankzij deze geslaagde eerste edities gaan we in 2026 door met de samenwerkdagen. Dit jaar organiseren we er twee, de eerste op donderdag 28 mei en de tweede op donderdag 12 november. ‘Mijn doel? Dat de deelnemers op een ontspannen en inspirerende manier zich inhoudelijk kunnen verrijken en kunnen netwerken. Dit alles in een creatief en toekomstgericht jasje. Immers, we staan met elkaar feitelijk in dienst van de toekomst,’ zegt programmaregisseur Annelies Lely die per 1 januari is gestart.

Integraal programmeren 3.0: samenbrengen en samenwerken

In Groningen werken we al langere tijd aan integraal programmeren: een cyclisch proces waarin onder andere het pMIEK (provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat) en het Programma Energie belangrijke schakels vormen om in 2050 energieneutraal te zijn. De formele opdracht hiervoor is door het Rijk bij de provincies belegd, en in Groningen pakken we dit nadrukkelijk gezamenlijk als regio op. Het plannen en vormgeven van het energiesysteem van de toekomst doen we samen — ieder vanuit zijn eigen rol: gemeenten, provincie, netbeheerders en andere partners.

Gebiedsgerichte aanpak: van analyse naar keuzes
In mei 2025 stemde de Energyboard in met een startnotitie voor de derde pMIEK-ronde. Daarin spraken we af om gezamenlijk een gebiedsgerichte aanpak uit te voeren. Door te analyseren welke ruimtelijk-economische ontwikkelingen we in Groningen zien, brengen we de knelpunten en kansen in de

toekomstige energievoorziening in beeld. We werken hiervoor intensief samen vanuit de provincie, TenneT, Gasunie, Enexis en de gemeenten en betrekken in ons proces ook breder een aantal maatschappelijke stakeholders in de regio. Lees hier verder.

In gesprek over het regionaal warmtebedrijf

Er komt veel op gemeenten af als het gaat om de warmtetransitie. Nieuwe wetgeving legt de regie hiervoor bij hen neer en regelt het kader en de instrumenten om wijkgericht hiermee aan de slag te gaan. Het gaat om de Wet Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie en de Wet Collectieve Warmte. Beide zijn inmiddels door de Eerste Kamer aangenomen. Een regionaal warmtebedrijf kan helpen om samen te werken bij deze transitie. Tijd voor een goed gesprek tussen gemeenten en provincie.

Kennissessie
Dit gesprek vond plaats op 4 december 2025 tijdens een kennissessie in het provinciehuis. ‘Met deze bijeenkomst wilden we gemeenten in de eerste plaats bijpraten over alle nieuwe ontwikkelingen.’ Aan het woord is Luuk Schaafsma, beleidsmedewerker energietransitie bij de provincie. ‘Vervolgens hebben we gepeild in hoeverre er onder bestuurders behoefte is aan zo’n regionaal warmtebedrijf en een rol van de provincie daarin. Bijna alle gemeenten staan hier positief tegenover.’ Lees hier verder.

Jong RES aan de Groninger Energietafel

Ze zijn inmiddels een vaste waarde in de Groninger Energieaanpak. De jongeren van Jong RES praten al vanaf het begin mee over de energietransitie. In 2018 schreven ze zelfs mee aan de RES 1.0. ‘Het is de bedoeling dat in alle 30 RES-regio’s jongeren hun inbreng kunnen hebben’, vertelt Jong RES voorzitter Bob van Ulsen. ‘In Groningen is dat goed gelukt. Er is voldoende ruimte voor het geluid van jongeren. Ook buiten de energietafel. Dankzij ons is participatie van jongeren een vast onderdeel in de RES geworden.’

Drie pijlers
Jong RES bestaat uit zo’n 100 jongeren, meestal student of young professional tussen de 22 en 30 jaar. ‘Voor ons gaat het om drie pijlers’, aldus Bob. ‘Belangrijk is dat we als jongeren input kunnen leveren en dat we dat daarna terugkoppelen aan onze achterban. Dat laatste doen we na elke energietafel. De derde

pijler is het enthousiasmeren van jongeren om meer bij te dragen aan de energietransitie. Hiervoor organiseren we bijvoorbeeld evenementen.' Lees hier verder.

Het begon met een buizerd

Onderzoek naar de ecologie van zonneparken

Wat is het effect van het zonnepark Roodehaan in Groningen op de buizerd die in het naastgelegen bosje leeft? Die vraag was ruim drie jaar geleden het vertrekpunt voor een breder onderzoek naar het effect van zonneparken op flora en fauna. Dit gebeurt aan de Rijksuniversiteit Groningen in samenwerking met ontwikkelaar Novar en de provincie Groningen. Promovendus Sylvia de Vries licht het onderzoek en de eerste uitkomsten toe.

Vergelijken

'Voor het onderzoek vergelijken we een aantal bestaande, grootschalige zonneparken met elkaar', vertelt Sylvia. 'Op die manier kunnen we bijvoorbeeld iets zeggen over de invloed van het beheer en de opstelling van de panelen. Wat doet dat met de aanwezige planten, vogels en insecten? Ook kijken we naar de vogels en insecten die in het omliggende agrarische landschap voorkomen.'

Bloemen

Als het gaat om beheer blijkt dat intensieve begrazing met schapen vaak een negatief effect heeft op insecten. 'Schapen hebben een voorkeur voor bloemen', weet Sylvia. 'Die eten ze als eerste op en ze houden de overige vegetatie ook erg kort. Je ziet daar dan ook dat er minder vlinders zijn. Terwijl op parken waar extensief gemaaid wordt en bloemen zich wel ontwikkelen, we meer kevers en vlinders zien, zoals diverse graslandvlinders.' Lees hier verder.

Ga naar de website van de Groninger Energieaanpak

In de Groninger Energieaanpak werken overheden, energiesector en bedrijven samen aan de energietransitie. Het gaat daarbij om duurzame opwek via de Regionale Energiestrategie, warmtetransitie, duurzame industrie en het nieuwe toekomstbestendige energiesysteem. Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen rond de Groninger Energieaanpak? Meld u dan aan voor de nieuwsbrief via communicatie@resgroningen.nl

Groninger ENERGIE AANPAK

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • Voor een goede ontvangst voegt u communicatie@groningerenergieaanpak.nl toe aan uw adresboek.

Laposta